

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 422/00

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach na neverejnom zasadnutí 2. novembra 2000 v senáte zloženom z predsedu Jána Klučku a členov Alexandra Bröstla a Jána Mazáka prerokoval prijatý podnet [REDACTED] a [REDACTED], obaja bytom [REDACTED] [REDACTED] zastúpených advokátom JUDr. Jurajom Kostrom, Kysucké Nové Mesto, Námestie slobody 39, na začatie konania vo veci porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Čadci v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 446/98 a takto

r o z h o d o l :

Základné právo [REDACTED] a [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Okresným súdom v Čadci vo veci vedenej pod sp. zn. 9 C 446/98 n e b o l o p o r u š e n é .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Podnetom zo 16. februára 2000 doplneným podaním z 29. marca 2000 sa na Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) obrátili [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovatelia“), obaja bytom [REDAKOVANÉ]. Namietali ním porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Okresným súdom v Čadci (ďalej len „okresný súd“) v konaní vo veci vedenej pod sp. zn. 9 C 446/98, v ktorej sa žalobou domáhali voči mestu Kysucké Nové Mesto uzavretia zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu. Žalobu podali 23. marca 1998 a doposiaľ vec nebola právoplatne skončená, hoci iné podobné spory už boli okresným súdom právoplatne rozhodnuté.

Navrhovatelia preukázali, že 21. apríla 1999 podali na okresný súd sťažnosť podľa zákona č. 80/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, v ktorej namietali nečinnosť okresného súdu, pričom sťažnosť bola posúdená ako neopodstatnená so záverom, podľa ktorého sudkyňa v spornej veci koná plynulo. V podnete a v jeho doplnení sa však nezmienili o tom, že okrem tohto sporu začali na okresnom súde ďalšie dva spory, ktorých procesné začatie malo za následok právoplatné prerušenie konania, v ktorom namietajú zbytočné prietahy.

Ústavný súd vyžiadal stanovisko okresného súdu, ktorý okrem výpočtu úkonov vykonaných v priebehu konania pripojil aj rozhodnutie okresného súdu a Krajského súdu v Žiline o právoplatnom prerušení konania, v ktorom navrhovatelia namietajú porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy.

Oproti obsahu podnetu okresný súd však uviedol, že navrhovatelia podali v priebehu namietaného sporu ďalšie dve žaloby, o ktorých sa koná na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 753/98 a 8 C 1218/98. Tieto spory skutkovo súvisia skonaním, v ktorom navrhovatelia namietajú zbytočné prietahy. Preto okresný súd prerušil konanie vo veci sp. zn. 9 C 446/98.

Súčasne v liste zo dňa 26. októbra 2000 okresný súd uviedol, že konanie vo veci sp. zn. 9 C 446/98 je doposiaľ právoplatne prerušené, pretože jeden zo súvisiacich sporov ešte nie je právoplatne skončený (6 C 753/98), pričom vec je v odvolacom konaní od 2. augusta 1999, a druhá vec (8 C 1218/98) je v dovolacom konaní na Najvyššom súde Slovenskej republiky.

Účastníci konania netrvali na ústnom pojednávaní, a preto ústavný súd v tomto konaní rozhodoval na neverejnom zasadnutí senátu.

II.

Navrhovatelia aj okresný súd zhodne uviedli, že konanie o uzavretie zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu začalo 23. marca 1998 a doposiaľ vec nebola právoplatne skončená.

Ústavný súd z vyjadrenia okresného súdu zistil, že od podania žaloby vo veci sp. zn. 9 C 446/98, t. j. od 23. marca 1998, boli vykonané procesné úkony, ktorých obsah smeroval k prejednávaniu a rozhodnutiu vo veci samej.

Osobitne ústavný súd poukazuje na to, že necelé tri mesiace po doručení žaloby okresnému súdu bolo nariadené prvé pojednávanie (na 18. jún 1998). Potom 8. júla 1998 podali žalobcovia návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorý po odstránení nedostatkov (chýbal potrebný počet rovnopisov návrhu) bol 14. septembra 1998 vzatý späť, o čom okresný súd rozhodol. Po ďalších úkonoch žalobcov i súdu bolo okresnému súdu 28. januára 1999 oznámené, že žalobcovia podali dve žaloby, a to už 23. septembra 1998, ktoré však právny zástupca žalobcov bližšie identifikoval až 11. mája 1999, kedy uviedol spisovú značku a predmet konania. Po zistení, že ide o skutkovo súvisiace veci, okresný súd rozhodol uznesením z 30. júna 1999 o prerušení konania.

Z uznesení o prerušení konania okresného súdu a Krajského súdu v Žiline vo veci sp. zn. 9 C 446/98 vyplýva, že konanie v tejto veci sa prerušilo do právoplatného skončenia vecí vedených na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 753/98 a 8 C 1218/98.

Súdy pri prerušení konania vychádzali z toho, že žalobcovia podali dve žaloby, ktorými sa domáhajú riešenia otázky úzko súvisiacej s prevodom bytu žalobcov do ich vlastníctva. Výsledok týchto konaní má vplyv na rozsah, v akom sa na žalobcov (navrhovateľov) prevedie ich byt, spoločné priestory a pozemok. Preto okresný súd prerušil podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku konania, čo aproboval potvrdzujúcim uznesením aj príslušný odvolací súd. K prerušeniu konania právoplatne došlo k 27. decembru 1999, pričom možno konštatovať, že pri prerušovaní konania nedošlo k zbytočným priet'ahom, okresný súd rozhodol 30. júna 1999 a odvolací súd jeho rozhodnutie na základe odvolania navrhovateľov potvrdil 30. septembra 1999 a vrátil spis okresnému súdu 22. novembra 1999, ktorý doručil uznesenie odvolacieho súdu právnenému zástupcovi žalobcov.

III.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia Štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím sa vytvára právna istota. Preto pre splnenie ústavného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadne svojich práv (II. ÚS 26/95).

Pri rozhodovaní, či vo veci došlo k priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd zohľadňuje 3 kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka konania (2) a spôsob, akým súd v konaní postupoval (3) (I. ÚS 70/98).

1. Ústavný súd dospel k záveru, že právna a faktická zložitosť veci nie sú v príčinnej súvislosti so zbytočnými priet'ahmi v konaní vedenom na Okresnom súde v Čadci pod sp. zn. 9 C 446/98. Súčasne treba uviesť, že konanie, ktoré vecne (skutkovo) súvisí s dvoma ďalšími spormi týkajúcimi sa rozsahu nadobudnutia vlastníckeho práva k bytu, spoločným priestorom a pozemku, nemožno podľa ústavného súdu považovať za skutkovo a právne jednoduchý spor. Preto je prirodzené, že konajúci súd má sťaženú úlohu, ak namiesto úkonov vo veci samej musí vyčkať na výsledky súvisiacich sporov, tak aby sa vlastným predbežným posúdením otázok, ktoré sa riešia v iných konaniach, nedostal do rozporu s právoplatnými rozhodnutiami súdov. V takých konaniach sa teda prerušenie konania nemôže považovať za zbytočný priet'ah.

2. Správanie sa účastníka konania je ďalším kritériom pri zisťovaní, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým k porušeniu ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Konanie, v ktorom navrhovatelia namietajú zbytočné priet'ahy, bolo prerušené v dôsledku ich procesných úkonov - žalôb, ktorými začali ďalšie spory. Tieto spory boli zákonným dôvodom na prerušenie konania a podľa obsahu stanoviska okresného súdu tieto žaloby boli podané 23. septembra 1998, t. j. šesť mesiacov po začatí konania vedeného pod sp. zn. 9 C 446/98 a tri mesiace po uskutočnení prvého pojednávania v tomto konaní.

Výsledky konaní o týchto žalobách nesporne ovplyvnia výsledok konania vedeného pod sp. zn. 9 C 446/98, čo potvrdzujú obsahy uznesení okresného súdu a odvolacieho súdu o prerušení konania, s ktorými sa ústavný súd stotožňuje; ako so zákonným dôvodom na prerušenie sporového konania.

3. Prerušenie sporového konania podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku na základe procesných úkonov účastníkov konania však zásadne nemožno považovať za zbytočné priet'ahy, ktoré by boli spôsobené činnosťou (nečinnosťou) súdu v občianskoprávnom konaní. Je to tak predovšetkým v prípadoch,

v ktorých je konanie prerušené preto, že výsledok iných sporov začatých na podnet účastníka konania (ďalšie žaloby) môže relevantne ovplyvniť výsledok iného sporu, toho, v ktorom konanie bolo prerušené. Tento záver sa uplatní najmä v prípade, ak spory začne účastník konania v úzkej časovej spojitosti s konaním, v ktorom namieta zbytočné priedahy, a tieto spory vecne súvisia s týmto sporom, resp. významne môžu ovplyvniť jeho výsledok (rozsudochý výrok).

Napokon, okresný súd v tejto veci konal bez zbytočných priedahov až do zistenia, že na okresnom súde sú začaté dve súvisiace konania. Ústavný súd vyvodzuje tento záver najmä z toho, že už po troch mesiacoch od dôjdenia žaloby bolo nariadené pojednávanie a aj ostatné úkony sa vykonali len v závislosti od procesných úkonov žalobcov a žalovaného, teda v súlade s účelom občianskeho súdneho konania (ustanovenie § 1 a 6 Občianskeho súdneho poriadku), ktorého rešpektovanie vylučuje záver o porušení čl. 48 ods. 2 ústavy.

IV.

Ústavný súd na základe uvedených skutočností uzaviera, že základné právo navrhovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Okresným súdom v Čadci v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 446/98 nebolo porušené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. novembra 2000